

20. gada-gahjums.

Matka ar peesuhitichanu
par pakti:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Matka bes peesuhitichanas
Rihgā:

par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehneschi 30 "

Mahj. w. teel isdohts fest-
deenahm no p. 12 fastohht.

Mahjas weefis.

Einst Plates, Mahjas weefa ihpafchneeks un apgahdatajās.

Mahjas weefis isnahht ween reis pa nedetu.

Matka
par fludinaschanu:

par weenas fleijas smaltu
rakstu (Pettit-) rindu, jeb
to weetu, to tahba rinda
eenem, matka 10 kap.

Kedatzijsa un ekspedizija
Rihgā,

Ernst Plates bilshu- un
grahmatu- drukatawā pee
Pehtera basnizas.

N° 4.

Sestdeenā, 25. Januari

1875.

Mahditajs.

Jaunatahs sinas. Telegrafa sinas.

Cekschemes sinas. No Rihgas: farunafchanahs ar „Ztg. f. St. u. L.“ — Augstata musika skohla, — jauna industrijas awise, Dr Kaula bebrudeena. No Lalfes: ugunsdsefseju fabedriba. No Tehrpatas: jauna dsekszeka buhwefchana, — semkohpju beedriba. No Pehterburgas: likums pahr deenastneetu peenemichanu, — Latweefchu teateris, — Rihgas prezhm laba flawa Pehterburgā. No Maskawas: tugnezibas skohlas.

Ahrsems sinas. No Bahzijas: walsts sapulzes swarigalee spreedumi. No Spanijas: lehnina paslubinaschana Biskajas un Nawaras pawalstneeteem, — dimi Karlistu breefmgli nedarbi. No Italijas: Garibaldi'a apstwejinafchana walsts sapulze.

Gabalinsch is wehfures. Kahds wahros pahr gehrbfchanohs. Kuram no mums trim laimefes labu padohmu atrast. Sisti notikumi is Rihgas.

Peelikumā: zaur tumfibu pee gaismas. Graudi un seedi.

Jaunatahs sinas.

No Rihgas. Tai 23schā Januari pulkstien 5 no rihta aifdegahs Pehterburgas Ahr-Rihgā Smilshu-eelā N° 42 atrohnama un meefneeku meistaram K. W. Angeram peederiga desu-taisichanas weeta; bet eefam uguns tablaki dabuja isplahditees, ta tika apdsehsta, jo ugunsdsefseji tuhliit peefsteidsahs. Ohla bijuse apdrohychinata par 5552 rubl. un notikufe flahde fneedsotees libds 1500 rubl.

No Jelgawas teel Bahzu awisei („Zeitung f. St. u. L.“) sinohs, ka Jelgawā tikschoht isrihkota industrijas, amatneezibas un semkohpibas-leetu istahde, kas tapfchoht notureta no 10ta libds 20tam Juni schini gadā. Istahdes ehku ir nodohmajufchi buhwefht netaktu no Jelgawas bahnuscha. Istahdes komiteja jaw stipri strahdajohht un par daschadahm istahdes wajadfibahm jaw efoht gahdajufe. Turpma dabufim plafchakas sinas.

No Bahzijas. Bahzijas brihwprahtigais biskaps Keintens, pee kahda Italijas tautas weefneeka rakstidams, fawas dohmas iffazijis pahr pahwesta waldischamu. Kahdu gabalinu is Keintena raksta schē peeminesim. Winsch faka: tizibai wajaga zilwefu dariht fwehtu, kas ir, winai wajaga eefpeht, ka zilwela firds tilibas un taisnibas-balfei pallausa. Turpreti Watikans (pahwesta walidiba) ir kristigu tizibu pawifam is firds isahemis un to pahwehtis ahriqā rihkofchana. — Tiziba ir fawā gohdibā aplaupita, kad ta teel par libdsekli isleetata, lai waretu pee laizigas waras un mantas tikt. Kur pahwesta grehku-atlaischanas pahdeweji nonahht, tur ari politikas un fadsihwes-meers ir beigts. — Pahwests grib pahr wifu pasauli walidht. Ta ir taisniba, ka laudis, kureem pahwests tā fakohht atnehmis dohmafchamu un apsinafchanohs, pahwestu par nemaldigu atfihst un scho atfihfchamu ka tizibu tura, turflahht ari wini ir par bailigeem, weenaldfigeem un kuhtreem,

lai paschi no fewis pee jaunahm tizibas dohmahm nahktu. Ja garidsneeki pateefibas un kreetnibas-zetu staigahs, tad laudis (tautas) wineem pallausih. Bet semakas kahrtas garidsneeki teel no tam attureti ihpafchi zaur diweem kawekleem. Weens kaweklis ir, ka wini naw eepasinfchees ar basnizas wehfuri, un ohtris kaweklis ir, ka wini pawifam nodohht bifkapu warai. Birno kawekli waretu isnihzinahht, kad garidsneekteem dohtu uniwersitetes mahzibu, un ohtris kaweklis beigtohs, kad preesteri tiftu eezelti zaur draudfes wehleschanu. Schahda eezelchana naw no apustuteem pascheem tā wolifta, un ja scho teefibu draudseem atnehmuschi, tad tas ir nepareisi. Tik dauds is Keintena raksta. No fawas pufes peeminam, ka Keintena wahrdi ihpafchi fihmejahs us tizibas-leetahm Italija.

No Franzijas. Franzijas tautas sapulze pahrspreeda waldischanas likumus. Tika preefschā lirts, ka republikas preefschneeks ari newarohht buht kara-spehku wirswadonis. Schim preefschlikumam preti stahjahs eefschigu leetu ministeris, fazidams, ka republikas preefschneeks Mak Mahons no fawa amata atlahpichotees, ja wina wara zaur tahdu spreedumu gribetu aprohbeschoht. Preefschlikums tika atpakat nemts un warbuhht nahls turpma wehl pee pahrspreefchanas. — Pehz jaunakahm awifschu sinahm Bonapartisti tagad stipri rihkofjahs un wineem brangi weizotees, tā ka wini partija neween wifpahri nemoht stipri spehla peenemahs, bet ari tautas sapulze arweenu pee leelakas eefpehjas nahkoht.

No Rihnas. Ka isgahjuschā numurā peeminejam, kad Rihnas keisars ir miris. Winsch ir 1856tā gadā dsimis un nahza 6 gadu wezs pee walidibas 1861mā gadā, kad wina tehws bija miris. Jaunais keisars apprezejahs 1872tā gadā, 16 gadu wezs un usnehma gadu pehz tam pats waldischamu. Tagad atkal Rihna dabujufe lohiti jaunu keisaru, kas tika efoht 5 gadus wezs. — Schē klahht ari peeleeam kahdu sinu pahr Japani. Japanes walidiba, ar ahrsemehm farunadamahs un nolihgdama, efoht atlahwufi ahrsemneekteem Japanē nomestees un teem pafes isdohjchoht preefsch drohshas usturefchanahs un zelofchanas pa Japani.

Telegrafa sinas.

No Berlins, tai 23. (Januari) 4. Febr.). Bahzijas walidibas wehfneesis sino, ka Spanijas lehnina Alfonso waldischana par ihstu waldischamu atfihstama. Walidibas saldati Karlistus fakawufchi, tā ka Karlisteem bija jaatkahpjahs.

Cefschemes sinas.

No Nihgas. Mahj. w. № 51 no pagahjuſcha gada bija uſnemts rakſts no Bodneeka k., kas redakcijai tika ar pawa- didann rakſtu no Stultes muſſchas zeen. Freitag von Loring- hoven kundſes eefneegts, ſo redakcija ari tilai tadeht uſnehma, ka ta to dariht Latw. awiſchu laſitaju deht par ſawu pee- nahkamu eefkatija. Bet lai laſitaki ari to ſinatu, ka ſchis pretoſchanas rakſts Mahj. weefi noſkunwis, tad tika tas pa- wadidams rakſts jeb wehſtule pilnigi preeſſchgalâ nodrukata. Tomehr redakcija wehl par ſawu peenahkumu eefkatija, peefſh- mejunu peeliſdama, ſawus laſitajus dariht uſmanigus, ka tabs B. k. rakſtâ iſteiktas dohmas newa wis winas dohmas, jeb ka ſchis rakſts newa wis tadeht Mahj. weefi tizis uſnemts, ka ari Mahj. w. redakcija tad, kad jaw bareem jahf weenam zeen. tauteeſcham uſbrukt, par labu atraduſi lihds kleezt: „ſit winu kruſtâ.“

Mahj. w. to par itin laimigu gadijumu eefkatija, ka ſcho ſtrihdinu jahfa zitâ weetâ iſkarohſt un ka winam ſaweem la- ſitajeem nebija behdu ſinas jawehſti; jo nemeera ſinas ſtarp tauteeſcheem ir behdu ſinas, kahdas Mahj. w. ſaweem miſ- ſteem laſitajeem nekad naw labprahſt paſneedſis. Mahj. w. lihds ſchim ir zentees zif ween ſpehdams buht weens meera- wehſtneſis un tapehz ari ſchodeen ar ſahpigu ſirdi nejaukâ ſtrihdes-leetâ nemahs kahdus peefſhmejumus iſſazihſt. Bet pirms pahſt paſchu ſtrihdinu ſo ſakam, mums kahdi wahrdi ir ar to awiſi „Zeitung für Stadt und Land“ jaſaruna.

Schi awiſe buhs wehl tauteeſcheem labâ atminâ no ſena- keem laiſteem un ihpaſchi ta lapa no 23ſcha Oktobera 1871. gada № 246, kura atrohdaſs winas tijibas gabals pahſt Latweeſcheem: „Nationale Bestrebungen“ un uſ ſo zeen. Kron- walda Utta k. zaur ihpaſchu grahmatinu winai aklibu un ſa- praſchanas kailibu Latweeſchu tautas leetâs peerahdija. Schi awiſe nu atkal nemahs Latweeſchu leetâs un dariſchanâs mai- ſitees — mehs ſakam maiſitees — un ſpreedumus neween pahſt leetahm iſſazihſt, kas tai ſweſchas, bet ihpaſchi pahſt Latw. laiſta rakſteem un ari Mahj. weefi.

Bet pirms ſchaj awiſei winas maldiſchanohs peerahdam, mums ir laſitaji jaluhds to eewehroht, ka tad, kad mehs ſcho — awiſi pajajam, mums tadeht newa nekahds eenaidâ nedf eemeſlis, ne pret Wahzu tautu ne ari pret kahdeem Wah- zeeſcheem preti turetees un ka mehs tilai weenigi ween mineto awiſi „Zeitung für Stadt und Land“ iſ muhſu paſchu dari- ſchanahm iſraidam.

Scho awiſi ſchejeenas Wahzi mehds noſaukt par „Bäcker- blatt,“ tas ir „bekeru lapa.“ Tahda kahda ſchi bekeru lapa nu ir, — tomehr lai ta nedohmatu, ka ari no winas mums paſneegti kalatſchi preeſſch mums deefgan labi, mehs juhtamees ſpeefſti, winai kahdas rindinas ſawâ lapâ dahwinahſt, zeredami, ka tabs winu uſ pilnigaku mahzibas ſtahwofli pazels.

№ 9 un № 16 ta pahſt ſtrihdinu ſtarp Baumanna k. un Zimſes k. wehſtidama it ka no weena augſta gohdibas krehſta ari pahſt mums weenu neſchelligu ſpreedumu dewuſe. To wiſu tulkohſt un tē atkal no jauna paſneegſt, mehs newaram par wajjadſigu eefkatihſt, jo eſam pahſteezinati, ka Mahj. w. ihpaſchas attaiſnoſchanas ne uſ ſchahm nedf zitahm apwai- noſchanahm ir wajjaga. Mehs ari ſinam, ka iſ weens tau- teetiſ ſchaj leetâ deefgan ſaproht iſſchirt — neween to, no

kureenas ſwanifchana nahſt, bet ari to, kura tohri tee ſwani karajahs. Mums tilai atleef ſawu tautu no tahdeem ſardſi- nahſt, kas neaizinati tai pahſt aiſſtahwetajeem waj ari par teefne- ſcheem uſmahzahs. Mehs — — zerejam to atſihſchannu no iſ weena ſpeht praſihſt, to zeeniſchannu mums parahdihſt, ka pee mums wehl til dandſ ſpehls un ſapraſchana atroh- nama, ka, kad mums paſcheem ſawâ ſtarpâ ir ſtrihdinſch, ari pahſchi mahkam ſalihgt. Bet kad nu ſtarp Baumanna kungu un Zimſes kungu, deht Latw. tautu dſeeſmu meldijahm ſtrih- dinſch ir iſzheles un „Zeitung für Stadt und Land“ tē pulkâ eejanzahs, tad mehs dohmajam, ka tai nepeeklahjahs uſ ne- kahdu wiſi buht par teefneſi.

Lai ſaka weens nopectns zilweks, kahds labums war ſchihſ awiſes laſitajeem no tam zeltees, kad tee dabuhn ſinahſt, ka Zimſes k. un Baumanna k. pahſt Latweeſchu tautas dſeeſmu meldijahm neweenadi dohma. Jeb waj „Zeitung für Stadt und Land“ tas patittu, ka ſchaj publi wehl wairaf tittu eejaukti un tas ſtrihdinſch leelaks iſzeltohs — kadeht? Waj gan tadeht, ka dſirdejuſchi, ka kahdi jaw ſtrihdejuſchees. Zaur to war- buht waretu „Zeitung für Stadt und Land“ pee ſaweem laſi- tajeem palikt „interessant,“ ka Franziſ to teiz. To ari wina war dariht, bet tilai ne uſ muhſu rehſinummu, jo mehs no ſirds wehlejamees meeru un ihpaſchi ari ar ſchejeenas Wah- zeem meera dſihwoht. Tadeht mehs eefkatam par ſawu uſde- wumu, tahdu kuhdiſchannu atraidihſt un tai awiſei „Zeitung für Stadt und Land“ atgahdinahſt, ka winai paſchaj deefgan darba peeteekt ſawu paſchas namu aplohpjoht.

Mehs buhtum winai wehl ſo zita teikuſchi, bet lai ſchoreiſ peeteekt; — — jo ta ka ſchaj awiſei par ſlawu waram ſa- zihſt, ka lihds ſchim wehl newa ſpehjuſe ar Latweeſchu walodu eelaſitees un tad nu rahdahs, ka tai deefgan peetiſ, lamehr dabuhs tahdus tulkus, kas tulkō „ſazere“ par „zusammenhaken.“

Wehl no Nihgas. Jaw ſen muſihka drangi un dſeeda- ſchanas kohpeji ilgohahs pehz augſtakas muſihka ſkohlâs jeb konſervatorijas Nihgâ. Schi ilgohſchana nu drihſumâ tiſſchoht peepildita, jo ſchahda konſervatorija jeb muſihka-ſkohlâ tiſſchoht Nihgâ cetâiſta. Nihgas awiſe („Nig. Ztg.“) paſneedſ jo plaſchas ſinas pahſt ſcho konſervatoriju, pahſt winas wado- neem jeb direktoreem, pahſt winas mahzibas nodalahm u. t. pr. Skohlâs wadiſchannu uſnemſ muſihka-ſkohlôtajs un mahzihts muſihka pratejs A. Babſta k. ar ſawu dehlu, Lui Babſta k., un wincem par palihgu ir ſaſtahjuſchs komiteja, kas paſtahw iſ kahdeem ſchejeenas kungeem, kas par muſihka kohpſchannu dandſ ruhpejuſchees. Konſervatorijâ tiſs ſkohleneem jeb mahzektēem mahziti muſihka-likumi un -wehſture un wini tiſs muſihki un dſeedaſchana weſti lihds mahzibas pilnibai. Mahziba jahſſcho- tees ar 15to Februari ſchini gada un eefahkumâ buhſchoht tahdi mahzibas gabali: 1) muſihka-likumi jeb-teortija, ſo pa- ſneegs A. Babſta k.; un L. Babſta k. 2) muſihka ſazereſchannas jeb- kompoſizijas mahziba, ſo paſneegs A. Babſta k. un Lui Bab- ſta k.; 3) ſolo (weenrup)- dſeedaſchana, kura mahzibu paſneegs profeforis Benedeti k.; 4) kohra-dſeedaſchana kura mahzibu pa- ſneegs profeforis Benedeti k.; 5) klaweeru ſpehleſchana, kura mahzibu paſneegs A. Babſta k., Lui un Paul Babſta k. k.; 6) ehrgetu ſpehleſchana, kura mahzihts A. Babſta k.; 7) Ita- leeſchu waloda, kura mahzibu paſneegs profefors Benedeti k.; Mahziba ſijolu- un wiolonſſchelo ſpehleſchana un muſihka- wehſturi jahſſees ohtra mahzibas puſgada.

— Schim gadam jahkoht teef Nihgâ isdohta jauna Wahzu awise sem ta wahrba „Nigasche Industrie-Zeitung“ (Nihgas industrijas awise), 24 numuri par gadu un lates numurs boh-genu (lohtfni) leels. Pirmais numurs mums pasneeds schah-dus raksteenus: 1) behru strahdaschana fabrikos, 2) dsihwo-jamu ehku isgresnojchana, 3) fulu tihrischana zukuru taiji-
schana (fabrikazija), 4) smilfchu akminu (Sandsteine) zeetina-
schana, 5) lihmes taijschana, 6) sinas is amatneeku beedri-
bas jautaschanas wakareem, 7) sala bronzeereschana us dselst, 8) jautajumi un 9) studinajumi. — No sawas puses scho jauno industrijas awisi tilai waram ar preeku apfweizinaht un winai no wifas frids labu weifschanohs nowehleht. Indu-
strija ir tas warenais lihdsellis, kas muhsu laikos tautas un walstis weewed pee labklahschanahs un bagatibas; tapehz mums neween japreezajahs pahr latru johli, kas muhsu tehwiâ teef us industrijas darba lauka sperts, bet ari katram zil spehjoht pee tam japalihds. Konserwatorija un jauna industrijas awise ir eewehrojami darbi, kas schini jaunâ gadâ fakhti. Rabas sekmes abeem darbeem sawâ jahlumâ.

— Sgahjuschâ numurâ peeminejam, ka politeknikas direk-tors Dr. Nauks peepeschi nomira par leelu noscheloschunu wifai Nihgai. Scho treschdeenu Dr. Nauka lihki pawadija us kappschtu. Rahdu gohdu un mihslestibu nelaike bija pee Mihsdeneekeem mantojis, to apleezinaja winu behru-deena, jo zil nebija to lauschu sanaktsuchi, gan augsti un semi, gan jauni un wezi, lai waretu gohdato un mihloto nelaike us muhschigo dufas weetinu pawadiht. Deews lai meelo wina dwehseki, jo bija wihrs kas strahdaja zilwezibai par labu un par gohdu.

No Talses teef Wahzu awise („Zeitung f. St. u. L.“) sinohts pahr tureenas ugunsdschsejeem. Talses pilfchtinâ jaw 7 gadus pastahw ugunsdschsejeu fabeedriba, bet tilai schini gadâ tai 12tâ Janwari ugunsdschsejei dabuja pilnigi strahdaht pee dschschanas, jo lihds tam laikam nelahdi leelaki uguns-grehki Talsi nebija bijusch. Ap pufdeenas laiku mineta deena iszhlahs uguns kahdas jahnu ehkas behnina, kuras juments bija ar schkindeteem apjuments un kas nama ihpafschneekam Hübne-
ram peedereja. Uguns til ahtri isplahtijahs, ka maj minu-
tu laikâ wifs schkindetu juments dega; bet tomehr Talses uguns-
dschsejeem, kas ahtrumâ peefseidsahs, drihs isdewahs til tahlu uguni pahrguht, ka ta nedabuja tahlaki isplahkitees un pa-
fchu aisdeguschohs ehku no pilnigas fadegschanas pasargaja. Ar scho ehku, kas dega, stahweja saweenoschana zitas ehkas ar schkindetu jumteem un tilai zaur ugunsdschsejeu weilu dsch-
schanu tahs tika no aisdegschanahs pasargatas. Dschschana nebija weegla, jo stipri fala (16 gradus aukstuma). Nod-
guse ehla bija apdrohschinata par 1000 rubleem; notikufe schahde tika nospreesta us 565 rubl. 75 kap. un apdrohschi-
naschanas beedriba scho naudu jaw ismaksajuse.

No Tchrpatas. Pahr to jaw sawâ laikâ peemineto Tchr-patas-Lappas dselsszeta buhweschunu tagad jo plafchas sinas atrohdam. Dselsszeta buhweschana nodohda Baltijas dselsszeta beedribai. Wifs preeksch buhweschunu wajadfigais materials, fledes un tahs preeksch telegrafa wajadfigahs leetas ir taisamas Kreewijâ, par tahm zitahm preeksch buhweschanas wajadfigahm leetahm ir tule jamakfa, ja tahs no ahrfemes teef eewestas. Behz schi dselsszeta apstiprinattem buhweschanas lifumeem dselss-
zetam jabuht 2 1/2 gadu laikâ gatawam preeksch braufschana-

no tahs deenas rehkinajoht, kad likumi tikusch apstiprinati. Schis dselsszetsch buhwchoht garfch 107 werstes unktifchoht ee-taisitas 5 stanrijas.

— Tai 13tâ Janwari, ka tureenas Wahzu awises Hsino, Sgaunu semkohpju beedriba tureja sawu pirmo schi gada fa-pulzi un schi sapulze ari zaur tam eewehrojama, ka schini reisâ beedribâ cestahjabs G. Rosenplanzera k., kas weens no tureenas gudrakeem un kreetnakeem semkohpjeem; jo lihds schim beedribai truk aweens mahzihts semkohpis un tapehz wina ari to newareja pastrahdaht, ko buhtu wehlejuschs pastrah-daht. Beedribas preekschneeks gruntneeks Meri Mits sehde-
schanu atflahdams runaja pahr beedribas noluhku un usde-wunu. Tad ari tika pahrspreesta jauna Sgaunu semkohpi-
bas grahmata („Sinas un likumi us lauku“) farakstita no G. R. Jakobsona. Behz tam runaja augfcham minetais Ro-senplanzera k. pahr lohpu audschschanu, pee tam ari peemine-dams, ka lohpus wajadsetu labaki ehdinahht, zaur to waretu lohpu fskaitlu pamafinahht un tatschu til pat dauds labuma pa-nahhtu. Tad wehl tika pahrspreestas daschas zitas us sem-neeku jaimnezibu un buhweschunu sihmedamahs leetas.

No Pehterburgas. Preeksch deenastneeku un strahdneeku peenemschanas un winu apfshlijumu peepildischanas ir isstrah-dahts jauns likums. Preeksch schi likuma pahraudsischanas Wisangstaki ir ezelta ihpafcha komisija, sem dohmenu mini-
stera, Walujewa kunga, preekschschdeeschanas. Komisija 16tâ Janwari fakha sawu darbu. — Kara ministeris, Mitutin k. esohht nodohmajis, list kara-pulkos tureht preekschschlasischanas pahr laufsaimnezibu un pahr to, ka daschi trukhumi tai buhtu puhrlabojami, lai saldati pehz beigta deenasta us mahjahm pahr-naktsuchi, waretu labu mahzibu preeksch dsihwes lihds dabuht.

— Ka esam dsirdejuschi, tad tai 30tâ Janwari Balmes mahjâ buhwchoht teatera israhdischana (bensize) preeksch keisara teatera alteera Fridrichsen kunga, kas daschlahrt Pehterburgâ pee Latweeschu teatera spehleschanas palihdschis.

— Ka Nihgas Kreewu awise („Рижский Вѣстникъ“) raksta, tad Nihgai esohht tahda laba flawa Pehterburgâ, ar kahdu neweena zita pilfsehta Kreewijâ newarohht leelitees. Preeksch dauds leetahm Pehterburgâ tas derohht par usflaweschunu, kad faka, ka tahs esohht is Nihgas. Ka Kreewijas widus-guber-nijas skrohderis un kurlpneeks leelahs ar, ka esohht is Pehter-burgas, ta ari daschas prezes teef Pehterburgâ usflawetas, kad tahs par Nihgas prezhem nofauz. Bet nereti atrohhd, kur tahda nofaukschana ir neweeta leetata, ta par prohwi atroh-dohht us bohdes schiltehm ari tahdus usrakstus: Nihgas balt-maife, „Nihgas odefolona,“ pat „Nihgas filkes.“

No Moskawas. Kreewu andeles-kugneezibas beedriba, pee kuras par rakstu un darbu wedeju Chr. Woldemar kungs, ir 15. Dezemberi 1874. g. islaidusi farakstu par sawu ta gada darboschanohs. Is ta mums peefuhkita raksta isnemam tahs sinas, ka 1874. gadâ waldischana ir apstiprinajufe 4 kug-neezibas klases: 1) Feodosija, 2) Taganrogâ un 3) un 4) Arkelangelas gubernija Patrikejewlâ un Kuschnerezkâ. — 1875 gada eefahlumâ tikschoht apstiprinatas schihs kugneezibas skoh-las klases: Anaschds Widssem lihdschminigahs 1 klases weeta 3 Minuschds pee Nihgas 1 klase, Baltiskportâ 1 kl., Ufer-manâ Besarabija 1 klase, Kertschâ, Tschikowâ, Wakramejew-lâ un Astrakanâ; weenu kugoschanas skohlu Pehterburgâ (kur 4000 rubli us to jaw famesti), zere us tahdu paschu ari

Maslawâ un Risch-Nowgorodâ. Kugneezibas klases nahls wehl Rostowâ, Starotscherlastâ, Afsaiskâ, Golâ, Boti (kur pilssehta dohd 600 rubl. par gadu), Leepajâ (pilssehta dohd 500 rubl. un grib lihdschinigahs 1 klases weetâ cetaisht 3 Krasnijarâ, Anapâ, Zeiskâ, Mowâ, Berdjanskâ, Odesâ, Sewastopolê, Hapsalê, Behrnawâ, Kursemê: Balangâ, Dugurô. Tas skaitis no wifahm pee mums waijadfigahm kugneezibas skohlu klasehm ir schim brihscham rehlnahts us 100 un war no tam noyrast, zil leeliski tur beedribai buhs jadarbojahs.

Ahrsemes sinas.

No Bahzijas. Tai 18tâ (30.) Janwari Bahzijas walsts sapulze sawas sehdeschanas beiguse. Ja paslatamees us teem darbeem, ko schi sapulze trihu mehneschu laikâ strahdajuse, tad atrohdam, ka dauds tizis pastrahdahts, ihpafchi trihs likumi paliks ilgâ peeminâ un nebuhs bes lewehrojameem augteem preeksch nahkameem laikeem Bahzija. Schee trihs likumi ir likumi pahr naudas bankahm, teefas laulibu un pahr semes fargeem. Zaur bankas likumeem ir waijadfigâ kahrtiba eegrohsita naudas-leeta (naudas- un kredites-buhfchana); zaur semes fargu jeb milifschu likumeem ir kara-deenashts pilnigi no-gruntehts un zaur likumeem pahr teefas laulibu ir leels fohlis us preekschu sperts zihnischanâ ar pahwesta usmahlfchanohs un tee (prohti likumi pahr teefas laulibu) buhs stipsr atspaidis jauneem basnijas likumeem. Wisi schee trejadee likumi pawairohs walsts spehku, weenibu un faturefchanohs; wini naw wis eeraugami tikai pahr kahdeem kahrtibas nosajumeem, bet par ihsteem politikas likumeem, pilni spehka un dshiwibas.

No Spanijas. Ta pasludinaschana jeb proklamazija, ko kehnijsch Alfonso islaidis pee Biskajias un Nawarras pawalstehm un kuru ihsumâ igahjuscha numurâ peeminejam, — ta pasludinaschana tagad pilnigi nodrukata ahrsemes awises. Schi pasludinaschana fahkats ta: „Sawâ til nelaimigâ tehwsimê, lai gan no wiseem weenadi mihlota, atpatal nahzis es zita neko newehlohs kâ meeru. Es nebiju til nostumis par to, ka man bija schkirtam jabuht til ilgi no sawas tehwijas, kâ tagad, kur man jareds Spanijas schkelschanohs, pohstu un negohdu, kas zehluschees zaur breefmigu brahtu karu. Es waldischannu usnehm, kâ kâ to biju wehlejees, prohti, neweenu afins lasti ne-iseedams. Ja juhs manam kara-spehklam zelu laweseet, tad sinams buhs jakaro, bet man par schahdu karoschannu sirds fahpehs. Tohs jaw ispohsttohs tihrumus, tohs nodedsmatohs zeenus, to jemi, kas ar juhsu brahtu afinim flapinata, es to mihlu kâ jeb kursch, kas Spaneeschu semê dsimis, kâ jeb kursch, kas starp jums sawus behna gadus pawadijis, kâ jeb kursch, kas juhs afinis par meerigeem un brihweem, par laimigeem un preezigeem zilwekeem. Spaneetis un Spaneeschu ihstais kehnijsch buhdams es karu newedifschu Spaneeschu tautai par pohstu. Ja juhs tomehr ar karu man preti gribetut stahtees, tad kapehz juhs to gribat dariht? Ihsto kehniina waldbibu aisttahweht? Ja tamdehl karu pret mani jeltut, tad nepareisi daritut, jo es esnu juhs ihstais kehnijsch; jeb ja katolu tizibas aisttahwefchanas dehl pret mani dohmajat karohht, tad ari to nepareisi daritut, jo es esnu to katolu kehniinu pehznahkamaais, kuri arweenu bijuschu katolu tizibas aisttahwefaji. To fazidams kehnijsch jo pla chi isstahsta, ka Biskajias un Nawarras pawalstneekem naw nekahda eemesla pret wianu karohht un tad faka: wifs us tam shmejahs, ka

juhs kara eerohfchus pee malas atlifseet. Atleekat tohs un man nebuhs tahs sirdsfahpes jajuht redsoht, ka Spaneeschi isleij Spaneeschu afinis. Atleekat tohs un juhs baudifseet meera augtus, labklahfchanohs usplauks un pahrtifschana wairosees. Dehli no kara darbeem nahls atpatal pee saweem tehweem; ko ar saweem sweedreem un publineem nopelnifseet, to neweens jums neaistiks; leelgabalu ruhlfchanas weetâ juhs dsirdefeet dselszela lokomotiwes (dsenamas maschines) swilp-fchannu, kas jums meera augtus un bagatibu peewedihs. Bet pirms kara-karogu un kara-lauku esnu pluwinajis, es pee jums nahku ar meera shimi (palmes saru) rohtâ. Ne-esat neufmanigi pret sawa ihsta kehniina draudfigo balsi.

— Pahr kahdu breefmigu swehreem lihdsigu nedarbu, ko Karlisti nodarijuschi, kahdu wahrdu sche peeminesim. Kahds Karlistu pulks usbruka Granolleres pilssehtai un pilssehtas fargi mas pulzinsch buhdami nespehja Karlisteem atturetees, tapehz teem pilssehtu nodewa un paschi basniza glahbfchanohs mekleja. Karlisti netrauzeti un nekaweti pilssehtâ cenahfuschu fahka sawus swehra darbus strahdaht: wini laupija un newainigus zilwekus kahwa, wini dedsinaja un gohdigas seewas un meitas apgahnija. Lihds deenai austohht negantneeki pa pilssehtu plohshjahs un tad aishgahja, pilssehtas preekschneekus un kahdas seewas, kuru starpâ ari teefas lunga gaspafcha atradahs, aishwefdami.

— Tagad atkal atrohdam awises sinu pahr kahdu breefmigu darbu, ko Karlisti nesen nodarijuschi. Kâ zeen. lastajeem wehl buhs atminams, tad Karlistu generalis Lizarraga is-laida tahdu pawehli, ka no Februara fahloht brauffchana pa dselszeleem apturama un ja tomehr brauktu, tad dselszela deenastneeki, pee brauffchanas fakerti, esohht janoschannj. Laikam us scho pawehli atbalsidamees, Karlisti tahdu afinsdarbu nodarijuschi. Mores pilssehtâ Karlisti kahdu telegrafistu, mahjâ no seewas un behrneem akraudami, us teefaschanas weetu noweduschu un noschahwuschu. Bet ar to flepkawu darbu Karlisteem wehl nepeetika; wini dewahs atpatal noschanta telegrafista mahjâ pee nelaimigahs seewas, kas nu bija palikuse araitne, un pee nelaimigeem behrnineem, kas nu bija bahrimi tapuschu. Tur nonahfuschu wini panehma krauku ar petroleumu, nolita to apafsch gultas un tad petroleumu aisdedsinaja un us tahdu wihsi mahju nodedsinaja. Spaneeschu awises, scho nedarbu peeminedamas, faka: „Kahds kauns preeksch mums (prohti Spaneescheem), kad tahdi breefmigi nedarbi ari ahrsemes teel sinami.“ Schahdu nebuhschannu eewehrodams Spanijas waldbibas kara-spehka pahrwalditajs Awefada islaidis pawehli, lai waretu dselszela deenastneekus apfargahht. Schini pawehle winsch nu pawehl, ka katrs Karlists, kas dselszela tumumâ ar kara-eerohfcheem teel fakerts, ir pehz pahrklausch-naschanas un pehz kristigas fataisfchanas us mirschannu noschannams un tad pahr to generalim sinâ jadohd.

No Italijas. Pahr wezo Garibaldi'a apfweizinaschannu walsts sapulze atrohdam schahdu sinu: Kad generalis Garibaldi fapulzes namâ eenahja, tad pazehlahs wifas kreifas pufes (brihwprahhtigas partijas) lohzehti un apfweizinaja generali Garibaldi. Kad wisi atkal bija apsehdufchees un klufums eestahjees, tad sapulzes preekschneeks Garibaldi usajinaja, lai winsch to katram tautas weetneekam peenahkdamohs swehrestibu swehrejohht. Garibaldi peezehlahs un swehreja, swehrestibas wahrdus ar drohschannu un skaidru balsi isfazija. Kad tas bija notizis, tad wisa sapulze peezehlahs un wianu trihs reis apfweizinaja, bravo

faukdama. Sehdeschana bes kahda kawelka tika notureta. Kad Garibaldi is sapulzēs nama isgahja, tad winsch wehl reis no brihwprahdigas partijas tika apšweizinahts. Kā dšird, tad Garibaldi esoht nodohmajis kahdu laiku Rohmas pilssehtā palikt, kas Itālijas waldibai ne-esoht ihsti pa prahtam. Tad ari daschi awischnēki raksta, ka Garibaldi esoht sawu Kapre-ras šalu atstahjis, tapehž ka tur winam weentuliga dšihwe apnikuse, un turklaht winsch ari gribejis ap to laiku Rohmā buht, kad wezais pahwests miršchoht, lai winsch waretu preti strahdaht, ja Itālijas waldiba gribetu jaunam pahwestam par daudš teešibas atlaut. Daschi dohma, ka Garibaldi, ka tau-tas-weetneeks waldibai šwehrestibu šwehredams buhšchoht ša-nihdejees ar republikaneešcheem.

Gabalinsch is wehstures.

Italeešchi, eenem Rohmu. Wahzija un Franzija pehž kara.

Franzuseem, kuri no šen laikeem pahwesta laizigu walsti bij aistahwejušchi, wajjadseja pašcheem gruhstās deenās esošcheem šawus šaldatus no Rohmas mahjā šaukt. Wiktors Emanu-els tuhliit pahwestu lika usajizmaht, winam šawu laizigu walsti ar labu ardoht. Pahwests to negribeja un Wiktora Emanu-ela šaldati eegahja pahwesta walstis rohbešchās un panehma Rohmu. Pahwesta walstis eedšihwotajeem usdewa nošpreest, pee kuras walstis tee peedereht griboht un tee ar leelu balsu wai-rumu isšajija, kā ar Itālijas šehnina walsti griboht šawee-noti tikt. Katolu tizigēem par apmeerināšchanu Wiktors Ema-nuels apšohlijahs turpmaht pahwestu kā katolu bašnizās wal-dineeku apšargahht, atdewa winam Watifana pili un nolika preešch wina is gadus leelu maksu. — Gadu preešch tam us katolu biškapu šenzila bij pahwests zilweku šaprašchanu apšmeedams un waldineeku padohmam neklausidams eezehliš par tizibas mahžibu, ka winsch un wiši wina pehžnahzeji ne-maldigi esoht. Tadeht winam tagad neweens nenahze pa-lihģā.

Wahžu tautai winas lohpa turešchanahs pret Franziju ne-palika bes šwehtibas pilneem augteem. 1870ta gada beigās, kad kara laimigu galu jaw paredseht wareja, deenwidus Wahžu walstis ari peešchlihras 1866tā gadā no Pruhšcheem dibina-tai šemela Wahžu walstu šabeedribai. Tā tad Wahžu tautas šaweenošchanahs apakšch Pruhšijas špahrneem bij pabeigta. Bet Wahzeeschi šchāi šaweenošchanai ari šihni zehla. 1871mā gada eesahumā masaki Wahžu walstu waldineeki šawā šarpā nošpreeda Pruhšijas šehninam Wahzijas šeisara krohni pee-dahwaht. Wahžu tauta šchim nodohmam ar preeku peekrita un 18 Jan. 1871 šepna deputazija Pruhšchu šehninam Wah-zijas šeisara krohni Beršalē pee Parišes nodewa. Tai pa-šchā deenā šehnišch Wilhelms šewi wišēem Wahžu waldinee-keem klaht esoht par Wahzijas šeisari lika isšaukt.

Karu pabeigušchi Wahzeeschi ar eesšchligahm pahrlabošcha-nahm šahka darbotees. Šhpaschi Pruhšija ir jaeewehro, ka tur Bišmarks šawus agrafohs draugus, muišchneekus un ga-rigneekus atstahja un ar šawēem agrakeem preešneekēem, brihw-prahdigajeem, šabeedrojahs. Ar šcho palihģu winsch eesahka katolu garigneeku špehtu pamasiinaht. Zihštischanahs wehl naw beigta, bet šklaidri ir redšams, ka waldišchana winchš.

Franzija leela eedšihwotaju data ihpaschi leelo pilssehtu eedšihwotaji ar nošlehģto meeru nebij meerā. Dumpis, kuru aw preešch kara gaidija, tagad iszehlahs Parišē. Dumpi-

neeki diwi mehneschi waldija pahr Pariši un padarija tur daudš grehka darbus. Weidsoht kad wairs nespehja waldiš-chanas šaldateem preti atturetees, tee nodedšinaja šlaisstakohs namus un nolahwa daudš newainigus zilwekus. Waldišchana winus, par to ar lohsti bahrgi šohdija.

Franzusechi lihds šchim wehl naw weenojuschees kahdu turp-maku waldišchanu eezelt. Weeni grib republikas, ohtri šeisara walsti ar Napoleona III. dehlu par šeisari, treschee, šehnina walsti ar kahdu Burbonu šamilijas prinzi par šehninu. Ge-šahumā bij republikaneešcheem wiršrohka, bet no ta laika, kur Šjehrs no šeisidenta amata atkahpahs un maršchals Mak Ma-hons wina weetu eenehma, tee to ir pametusechi. Tagad naw eespehjamš noteikt, kahda turpmaht Franzija waldiba eetaisšees.

—t.

Rahds wahrds par gehrbšchanohs.

Šenakohs laikus ar tagadejeem laikeem šalihdsinajoht un us muhšu tautas dšihwi šihmejoht, atrohd daschu pahrwehřcha-nohs. Tāpat kā žaur šlohlahm, grahmatahm un laika rak-šteem mehš pee leelakas prahta gaismas un gara isglihtibas ešam kluwusechi, tāpat ari redšama leelaka isglihtiba ahriģā dšihwē, ja to, kā nupat mineju, ar šenaku dšihwi šalihdsina-jam. Štarpiba naw masa. Bija laiki, kur reti kahdu šem-neeku mahju atrada, kurai bija škuršens, duhmeem wajjadseja pa rohri augšchā kahpt jeb pa nama durwim ahra dohteš; bija laiki, kur šemneeki tikai pašchu austās drehbēs gehrbahs, tikai šewas kahdu šakatinu no šchihda-kulnešcha nopirkahs. Tagad tas ir žitadi palizis. Weesibās un dšihrās nereti redšam daschu šemneeku un šemnezi gehrbušchohs pirktās dreh-bēs, pehž pilssehtu mohdes taistās, un tas ir pareiši, jo ka-pehž nebuhs šmalšaki un glihtaki gehrbtees, kad rohžiba to at-lauj, bet šchahda šmalšaka un glihtaka gehrbšchanahs tik tad ir teizama, kad wina rohžibu nepahřšpehž un nepaleek par dšihšchanohs pehž lepnibas un gresnibas. Wihreešcheem gan to newajjadsehs atgahdinahht, lai pahrlēeku šmalši un lepni negehrbjahs, tā kā pašchu šahrtai tas peenahšahs, bet dascheem šeweescheem tas gan buhtu ja-atgahdina, lai pahrlēeku negres-nojahs un nelepojahs ar dahrgahm un šmalšahm drehbehm. Dreh-behm wajjaga peelihdsinatees neween pašchu šahrtai, bet ari gara isglihtibai un mahžibai. Drehbju gresnumš un lepnums neween nepazels augtakā šahrtā, nedš winu padarihs pa gu-drahu un jo mahžitu, lai gan nepeeklahģiga gehrbšchanahs zil-wekam par šaunu.

Weesibās un dšihrās nereti ešmu redšejis tahdu drehbju lepnumu un gresnumu pee daschas lauzineezes, kas weenteesi-gai šemnezei gan nepeenahšahs, bet tikai šmalšai pilsšatnee-zei, kurai naudas un laika deesgan preešch šchahtešchanahs un puzešchanahs. Ešmu redšejis daschu lauzineezi, kas pil-nigi pehž pilssehtas mohdes gehrbušehs us weesibahm nahza baltā mušelinu šleitā, kuram tik un tik mehneeku olektes preešch šuhluma wajjaga, ar balteem glase-žimdeem, šmalšahm drehbju šamašchahm, dahrgahm aprohžehm, škunštigahm pušehm, puš-duzi šupreereeteem bruntšcheem un ar matiljahm apkrauta. Žif tahdas drahnas tura un žif laika newajjaga pee winu aploh-pšchanas (pletešchanas, masgahšchanas u. t. pr.)! Tahda šew-weete netaupa šawu laiku un upure šawu labklahšchanohs tai geķibai: ka waretu labaki par žitahm isšlatitees, ne-eeohma-dama, ka gohđiga išturedšchanahs un peeklahģiga gehrbšchanahs ir katram par gohđu, bet pahwa gresnumš ir geķiba.

Daschi jafa, feeweefchu usdewums efoht wihreefcheem patift, bet feeweefcheem ir dauds augstaki un fwehtali usdewumi, neta tilai patift; kreetnahm feewahm, gahdigahm fainmeezehm un gudrahm mahtehm buht, tas ir feeweefchu ihstais usdewums; bet ja ari no patilfchanas runa, tad jafafa, ka ar drehbju gresnumu pastahwigu patilfchanu neatradihš.

Beidsoht wehl japeemin, ka zaur gebrfchanohš pehz pilfsehtas mohdehm ari daudskaht wefeliba teel apflahdeta, ta pehz ka fawu augumu flaiku daridamas feeweetes widukli pa dauds fashnauds, ta ka pee strahdashanas, ihpafchi pee danzofchanas un dseedafchanas elpas jeb dwaſchas peetruhkft. Nu tad fweedeet noht tohs „ſchnirleibchenus“ jeb ta winus fauz ar lo fawas kruhtis un widukli fafnaudfat!

Woldemars Strauchs.

Kuram no mums trim laimefes, labu padohmu atrast.

Tas johzigs stikis, pahr lo tagad stahstijchu, ir kahda muischa notizis. Tas bija ta: kahda muischa pee dsimtleelfunga dsihwoja ilgus gadus kahds ustizams „wagars“, kas fawu deenastu labi uspafedams, pee fawa kunga ari drihs ween ustizibu eemautoja. Kad wezais leelskungs bij miris, tad wezais tapat deenasta palika pee fawa nelaika leelfunga dehla, kas bij neween labs kungs, bet ari zeeti turejabs pee fawa tehwa eerafchahm. Ka wagarim pahr muischu un wifseem eedfihwotajeem bij jafina, un pahr to wifu, kas muischa noteel, atkal kungam atbildefchana jadohd, ta jaw katram buhs faprobhtama leeta. Ka dascha muischa atrohdaš tahdi jauni laudis, kas neween kahrtes ſpehle, dſerfchanu mihlo un zitus nedarbūs dara, ta ari L. muischa bij trihs draugi faradufchees, kas leelu lusti us kahrfchu ſpehleſchanas lidami, ar to darbodamees, zaurahm naktim fawu meegu kaweja. Tee leelakee kahrfchu ſpehletaji no wifseem muischas eedfihwotajeem bija paſcha leelfunga fulainis, muischas ſkrihweris un alus bruhweris. Schee trihs bija fawada eemeſla deht ar wagari eenaida nahlfuſchi. Wagars, kas deefgan ilgi ſcho kahrfchu ſpehletaju preekus bij lihds noſtatijees, kahda wakarā kungam iſteize, ka ſkrihweris, alus-bruhweris un fulainis, kas kunga ſwezes preekſch dedſinaſchanas dohdoht, zaurahm naktim woi nu pee ſkrihwera jeb ari pee alus-bruhwera mehdoht kahrtes ſpehleht, arweenu no ta laika, kad kungs jaw efoht guleht gahjis. — Dhtra deena kungs wifus trihs kahrfchu-ſpehletajus pee fewim atſauzis, tohs par faweem nedarbeem ar aſeem wahrdeem pahrmahzjis atkal atlaida, bet fulainis deht ſweſfchu ſagſchanas no kunga dabuja jo karſtaku pirti, neta wina abeji draugi, tas ſkrihweris un alus-bruhweris. Sinams, ka nu wif trihs kahrfchu-ſpehletaji bij us wagari tohti duſmigi un tadeht kahda wakarā lohpa ſagahjuſchi ſpreeſdami gudroja, us kahdu wifſi waretu wagari ar kungu eenaida fawest; bet ſchoreis ne-atrade nelahdu padohmu. Schkrotees ſkrihweris us faweem beedreem wehl teize: „Wajaga wehl labi apdohmatees, redſem, kuram no mums trim laimefes derigu padohmu atrast.“ Ta nu pagahja daschas nedetas, neweens wehl nebij iſgudrojis us kahdu wifſi waretu wagarim atkohstees. Bet neilgi pehz tam ſkrihweris gudrafs buhdams nu faweem beedreem paſinoja, ka ſchim labs padohms efoht sinams, ka wagari ar kungu wareſchoht ja ne eenaida, tad tomehr eefſch

ustizibas pamaſinaht. Tadeht winſch us fulaini teiza ta: „Klaufees, lo es tew teiſfchu: Tu pee laika jaw eegahdajees labu ſtriki un rihta agri ar maſu gaisminu aifeij us wagara mahju un pakarees tais wihtolu ſarōs eefſch zilpas, bet dari to ar ſianu, ka tu atkal drihs wari ahra tift un tu alus-bruhweri eegahdajees ſalmu-kuhli, ar lo tad grahwi guledams gaidi us fulaini. Es dohmaju, kad wagaris ar meegu laudamees tift agri no kambara ahra nahfs, un fulaini eeraudſihs pakahruſchōhs, tad winſch maſ lo wairaf apdohmajees ſkrees pee barona tam ſcho nelaimi ſinamu dariht, tad tift tu fulaini mauzees jo ahtri no zilpas ahra, un aplahrt dahrfu dohdees us fawu kambari prohjam zift tift kahjas neſ un pa to laiku kamehr tu fawā gultā tifti, war bruhwers to ſalmu-kuhli atkal tai zilpa pakahrt, kur tu karajees, jo barons tad teeſcham wagarim lihds ees fawu pakahruſchōhs fulaini apſtatiht un kad winſch tai zilpa ſalmu-kuhli atradihs, tad ka es dohmaju, ar wagara ustizibu buhs pagalam.“ „Nudeen, tas padohms teeſcham ir labs un rihtigs!“ Ta fulainis ar bruhweri abi iſſauzahs, bet fulainis drihs ween apdohmajees atkal teiza: „Das nu gan wif ta buhtu labi, ja ſchi leeta ta pehz kahrtas iſdohtōhs, bet kad nu wagaris mani aptauſtidams wehl dsihwu atrohdt, un ar zitu laufchu palihgu mani pee kunga aiſwed, kas tad buhs?“ „Neeki!“ Ta ſkrihweris ar bruhweri winam atbildeja waloda kriſdami; „tu jaw patš ſini, ka wagaris daschu reiſ tihri ar neeku leetahm pee kunga ſkreen, lo winſch gan wehl nedaris, ja tewi pakahruſchōhs eeraudſihs, mehš abi us to waram galwoht, ka winam tas ir ne prahta nenahfs tewi aptauſtiht, bet winſch par galwu un kaſlu dohfees pee kunga.“ Nu labi! lai tad ta ari ir, es rihtu agri aifeefchu pee wagara kambara un tur wihtolā pakahruſchōhs, bet tad bruhweri eſi ari gataws man palihgā nahft, ja man ſlitti ſahltu eet.“ Ta fulainis ſajija. „Bar to nebehdajees, es wifada wifse tew buhſchu pee rohkas palihgā,“ ta bruhweris atteiza, ar lo tad ari wifa noruna bij beigta. Ka runahts, ta ari padarihts; ohira rihta tift lo gaismina auſa, jaw fulainis karajabs wihtola ſarōs pee wagara mahjas lohgeem. Winam tur karajotees weena minute iſlikahs woi ſtundu gara, kur ar puſtoſchu ſirdi us wagara iſnahſſcham gaidiht gaidija. Bet par laimi drihs ari wagaris no fawas iſtabas iſmahze, kur tai azu-mirkli fulainis azis pahrgreeſis un mehli iſkahrīs iſrahbijabs par tahdu, kas teeſcham dsihwibu jaw ſen buhtu iſlaidis un dwehfeli welnam atdewis. Nabaga wagarim fulaini no nejanſchi uſſkatoht, auſtums ween zaur lauleem pahrfkrehja un wifſi prahti ſajuka: winſch ir fawahm paſcha azim negribeja tizeht, ka tas pakahruſchais efoht fulainis, bet kad to labaki bij apſtatijees, tad tohs wahrduš, „nudeen tas ir fulainis“ iſſaukdams, laida kahjas wala us ehrtbegi pee kunga, tam ſcho nelaimes wehſti paſinoht. Lai nu jo ahtraki waretu pee kunga tift, tad wagars maſ lo wairaf apdohmajees uſſkrehjis us balkona ſahka glaſſchu durwis ka trafs dauſiht. Kungs no ta trohlfchua iſtrauzehs pee durwim peefkrehjis praſa: „Wagar, kas tur par nelaimi ir, woi uguns-grehſis?“ us lo wagars atbild: „Zeenigs leelskungs! Wehl leelaka nelaimi ir notikuſe neta uguns-grehſis, Zuhru fulainis ir pakahrees!“ Kungs: „Kur?“ Wagaris: „Pee manas iſtabas tai wihtolā.“ Kungs: „Wai tas naw trafs, woi tu to ſtriki pahrgreeſi puſchu?“ Wagars: „Nē, winſch jaw mehli iſkahrīs un azis pahrgreeſis ir gluſchi auſtis un ſihws palizis, man rahdahs, ka fulainis buhs jaw nakti pakahrees.“

*) Wagaris kurſemē ir tas pats, kas Widoſemē „iſtoſcha“ jeb „ſtab-roſta.“

Kungs: „Bagaidi, es tew tuhlin eefchu lihds,“ to fazidams winfch paker fawu jepuri un rihta-fwahrfus apwilziz lihds ar wagaru dohdahs uf to weetu, fur fulainis efoht pakahrees. Bet fawu brhnumu, tik lo wagars ar fungu pee wihtola tuwojahs, te wini eerauga falmu-fuhli fawâ preefchâ eefch frika karamees. War nu gan dohmaht, ka wagaris fchini azu-mirkli atradahs kâ no laiwas iffweests, winfch no bai-lehm un erastibahn, fungam newareja neweena wahrda wairs atbildeht. Kungs no dujmahn pahruents kahdas pahra reises jaw wagarim prafija: „Barahdi man to weetu, fur ir fulainis pakahrees?“ lihds kamehr wagars walodu atdabudams, wareja tohs wahrduis ifteift: „Schepat winfch bija pakahrees,“ kungs teiza: „Wai tu duls jeb peedsehris tas jaw naw fulainis, bet falmu-fuhlis. Tu wairs ne-efi pee pilna prahta, temi wa-jaga pee laika traku namâ nodohht, es tew wairs newaru ufizetees“ — — — to fazidams kungs aifgahja uf fawu kambari guleht.

Pa to laifu, kamehr wagaris fungu no meega ufmohtdinadams, to lihds fawai mahjai bij aifwedis, tikmehr fulainis fibins ahtruma no zilpas ahra tidams (fur kâ sinams, bruhweris bij falmu-fuhli pakahris) jaw fen fawâ gultâ guleja; jo fulainis apfahrt dahru ftreedams, bij pirms fawu kambari aifneedis, eefam wehl wagars fungu no meega bij ufmohtdinajis un tam fulaina liktem sinamu darijis. Jo kurfch to gan wareja apgalwoht, wai kungs papreefchu ne-ees fulaim apftatit, pirms tas wagarim bij lihds gahjis? Sinams ka fulainis jawâ gultâ guledams, arweenu uf fungu eenahlfchanu gaidija, lihds kamehr ari jagaidija; jo kungs no karatawahn atnahjis, it lehnem fulaina kambari eenahjis, to it gruntigi apftatijis un winu faldâ meegâ gutam atrafdams tik pat lehnem atkal no kambara igahja, — kâ bij eenahjis, par lo uf preefchu fulainam ari neweena wahrda nepeemineja. Bet wagars ilgu laifu ween fcho ftriki newareja aifmirst ja apdohmaja to, jif fmalke un jif gudri fcha eenaidnefi winu ufnerojufchi. Wehlafi gan kungs fcho ftriki dabuja fmaht, bet lo nu winfch wairs wareja ifdarit, kad fika taifitaji wairs nefahweja wina deeneftâ. Sbrg.

Sihki notifikumi if Rihgas.

Ja Behterburgas Uhr-Rihgâ Smilfchu eelâ Hardera namâ N° 47 dshwodama atraitne, gaspafcha Elisabeth Stroh polizejai pafinoja, ka winai tai 18tâ Janwari ftarp pulkften 6 un 7 wakara, ap kuru laifu wina mahjas nebijufe, ir if winas dshwofka iffagti 1 dahmu-paleto un 1 lahdiite, kura bijufchas fchahdas leetas: 1 prehmijas bitele no obras aifdohfchanas, felta leetas kahdus 58 rubius wehrtiba un winas pafe.

— Swehtdeenu ap pulkften 11 preefch pufdeenas atrada uf leelas Meifandera eelas preti Gfdara namam kahdu nepafifftiamu ftrahdneeku, kas bef famanas bija. Kad winu uf flimneeku namu aifweda, tad wedohht winfch fawu garu iflaida. Lihkis tika nodohht teefas ahsties pahraudfifchanai un polizeja mefle pehz wina peederigeem.

Bada-nahwe.

Wahzu awife „Tribune“ fino, ka kahds wezs wihrs bada-nahwe nomiris. Minetais wihrs bija fenal bijis pahrtizis, bet zaur fawu labfirdibu neween fawu mantu, bet ari fawu namu bija pafaudejis, tã ka beidohht bija nabags palizis. No fchi laika winfch ne ar weenu nefatilahs, pat ar fawu feewu

fohpâ nedfihwoja, kas winam pa laikeem drufzin naudas fuh-tija, ar lo winfch fawu dshwibu dshhdinaja. Tã kâ winfch weens pats dshwoja, tad ari wina kaimini winu ne-eeveh-roja. Tã kahdâ swehtdeena atnes wehstulu-nefejs preefch wina naudas-wehstuli, bet atrohð durwis aifflehtas. Tã kaimini atzerahs, ka wini mineto wezo wihru jaw kahdu mehnefi ne-efohht redsejufchi. Ufauz atflehga-kaleju, kas durwis ufmuhka. Iftabâ eegahjufchi atrohð wezo wihru nomirufchu. Laikam winam bija peetruhjis to ehft un tapehz badu mirdams bija nomiris.

Seeweefchu mehle.

Kahds Indianeefchu wezakais jeb waldneeks Ameerikâ reis apraudfija kahdu Amerikaneeti, ar kuru winfch draudfigi fatikahs un tas winu ari laipni ufnehma. Pehz kahda brh-tina eenahf mahju fainneeze un ar weefi fahfdama runaht, tam tik dauds janta un prafa, ka tas tikai lo fpehj atbildeht. Beidsoht Indianeetis, apnizis weenumehr atbildeht, jantaja fainneezi:

„Kâ Zuhju walodâ nofauz to kohfu, lo zaur lohgu war redseht?“

„Tã ir fawada apfe,“ tã fainneeze atbildeja, „un mehð to nofauzam par drebofchu apfi.“

„Muhju walodâ tai ir zitads wahrds,“ Indianeetis no-pectni fazija.

„Un kâ tad Zuhð to nofauzet?“ fainneeze jantaja finkahrigi.

„Mehð to nofauzam par feeweefchu-mehli, tapehz ka tai lapas nekad neftahw meerâ.“

Sina pahr uffaukteem Rihgâ.

Behtera- un Dohmes-bafnizâ: weefnizes (Hôtel) ihpafch-neeks Julius Emil Lübke ar Marie Amalie Gotthilfe Ebyffer, dsh-mufe Böttcher. — Maschinu tekniks Gustaw Pirwig ar Elisabeth Marie Ludovika Marschüg. — Muhrneeks Karl Theodor Wittmann ar Henriete Amalie Dufz

Zehtaba-bafnizâ: kugu kaptainis Victor Alex. Erdmann ar Emilie Budwig. — Zimmermanis Johann Rofit ar Katarinhnu Emilie Jenner.

Gertrudes-bafnizâ: ftrahdneeks Johann Zihrl ar Trihni Dofki. Wirftelegrafift Coll. Regiftrator Jakob Nikolai Martinoff ar Alide Henriete Neuland. — Bekeris Karl Friedr. Brofchadt ar Annu Julie Anneftmann. — Strohdera felds Gottlieb Ferd. Gröndberg ar Eifeti Peterfon. — Fuhrmannu fainneeks Christian Salming ar Julianu Olga Luife Grifftmann. — Fuhrmannu fainneeks Jakob Behrfing ar Julie Belms.

Trihwe enibas-bafnizâ: ftrahdneeks Millelis Meirit ar Lihbu Artmann. — Salbats bhetneeks Joh. Otto Redien ar atfchirtto Kat. Grünberg, dsh. Gailit.

- D. A., G. R. un M. S. — B. Paftelefchanu uf Mahjas weefi laipnigi preti nem Goerke f. fawâ apteeki pee tregus platfcha (fenalâ Grüncejena f. apteeki) Baufla. Tee jaw ifnahkufchi numuri teel uf reifu peefufititi.
- B. Gr. — P. Wehstulê babufet platfchatas finas. Gaidam jannu fufrijumu.
- J. S. — P. Wehstuli dabujam, tiks apgahdhts. Kuhofjami nelannoatees aiflawefchanas deht.
- R. B. — S. Zuhfu rafstu newaram ifleetahð kâ pretofchanas rafstu pret kahdu ftojomu zita awife. Red a zija.

Sludinaschana.

Sludinaschana.

No Rihgas polizejas waldischanas teel zaur scho finams darichts, ta sneegu no celahn un fehtahm uf awalfcha teittahm weetahm irr iswest atwehlehts:

- 1) us Daugawas widu,
- 2) „ Kiepes-falu preti zitabeli,
- 3) Suworowa-eelas gala pret laboratorijuma plattcha,
- 4) us Swirgsdes- un Schlampes-falahm,
- 5) „ maso Daugamu stary Kiepes-falu un Ah-gelstalna.

Behz tam polizejas-waldischana peetohdina, ta itt sneegu un ne mehslus jeb zitus mahju netihrumus uf fazitahm weetahm iswest war un ta pahrtahpeji ar tahm eefsch art. 56 meerateefneschu litumds peetittahm nauwas strahpehm strahpeti tils.

Rihgas polizejas waldischana, tai 18. Januar 1875.
Rihgas wezafais polizeimeisters paltawnecks
Reichardt.

Krohna muischä Leel-Seffau (Sohdu muischä) taps to 29. Januar f. g. uhturpe daschadas mahju- un fainneejibas-lectas, braujamu ribti, lamas un rati, ta ari mehbeles un zitas daschadas lectas pahrohtas.

Sludinaschana.

No Pobssem pagasta waldischanas (Rihgas-Wal-meeras kreife un Mubenes basn. draudse) tohp wisi pee scha pag. peederigi, zitds pagastds dshwodami galwas-naudas mahadami pagasta lohzehti zaur scho usajinati, uf 14. un 15. Februar f. g. fawas mafschanas preefsch 1875. gada scheitan nolihdsinacht. Kas scho sludinaschana wehra nenems, kritihs strahpe. Pobssem pag. nama, 18. Januar 1875.

Buhwmeistari,

furi Duresmuischas pagasta-slohas peebuhweschamu (sohta) no 4 ajim garama ar schindelu juntu un weenu trahfni grib usmentes, teel usajinati tai 14. Februari f. g. ar skaidrahm leezibahm pee schihs waldischanas atnakt.

Duresmuischas (Wallas kreife, Gulbenes draudse) pag. wald. tai 7. Januari 1875.

Tritates basnizas pahrbuhweschanas deht 1876ta gada, teel wisi meistari, las scho darbu gribetu usment zaur scho usajinati us to Torqu, las tils noturehts Tritates Mahzitaja-muischä tai 25. Merz 1875 pulstien 12tds. Tablatas sinas to buhwu deht Merz mehnefti ideen war dabuht pee apalschrafftita. Jam-Brengul-muischä, tai 2. Januari 1875.

N. v. Transehe,

pehrminder leelstungs.

Kanneki,

furi Rihgas slohas apnelle, tohp laba pansiona par lehti zenu usmenti Pechterburgas Ahr-Rihga, leela Kaleju-eela N 58, weenu trepi augstu.

Weens dahrnecks un peeno-rentnecks teel uf Jurgeem f. g. Sauna-muischä, Krimuldas draudse, mellehts.

Weena istabas meita ar labahm leezibahm war peertehtes Kalku-eela N 6, no pulstien 10-12 deend.

Isrenteta

teel weena muischä netablu no Witebftas, tuwu pee Dshnoms slanzijas, ar 300 defetinahm semes lihof ar 40 leelohpeem, firgeem un t. pr. Klachtas sinas dabujamas Dinaburgä, K. Steinberga un M. Köhlera destilazija Jakoba Lewy nama Pechterburgas eela.

Weenas Rihgas kreife buhdamas 3-gangu uhdna-dshnawas ar wilnas tarsuwi tils no 23. Aprili f. g. uf renti isdohtas. Klachtas sinas zaur hugo J. Kaull Rihga leela Smiltschu-eela N 36.

No zensures atwehlehts. Rihga, 24. Januari 1875.

Drikehts un dabujams pee bilshu- un grahmatu-wriketaja Ernst Plates, Rihga, pee Pshtera basnizas.

F. W. Grahmann Rihgä,

sem leelstista Nikolaja Nikolajewitscha pafargaschanas buhdamas Smotenstas semkohpibas beedribas komissionars, peedahwa fawu trahjumu

superfosfatu

labä faufä prezë par tahm lehtatahm zenahm.

Kantoris: leelä Zehkaba-eelä preti birschas namam.

Rihgas Lotw. beedriba.

Swehtdeen, 26. Januar 1875, pulsti. 4 pehz puf-beenas tils noturehta

pilna-sapulze.

Preefschilumi:

- 1) Pahrsflats par 1874. g. beedribas rehtineem un darischanahm.
- 2) Pahrspreedums no pahrlubtu komisijas.
- 3) Saumu runas-wihru zelschana.

Preefschneejiba

Rihg. Lotw. labdar. beedr.

Tadeht, ta pehz § 29 beedribas likuma beedru staitlis nebija sanahzis jil wajjaga, tika nolitis, pilnu sapulzi deht:

- 1) rewidentu zelschanas un
- 2) pirktu namu

swehtdeen. tai 2. Februari pehz pufbeenas pulsti. 4 notureht, taut ari tas wajjabsigs staitlis nesanahitu. Komiteja.

Pawafara beedriba

swehtis fawus gadu swehttus schini gada Laim. beedr. nama tai 2. Februar deend; eefahfrees pulstien 4 pehz pufbeenas un beigses Zwds ohtä rihä. beedru tungcem maksahs 50 lap.

"	lundsehm	"	30
nebeedru	tungcem	"	75
"	lundsehm	"	50

Beedrem schi gada lahries ja usrahda, nebeedri tungi teel zaur beedrem eewesji.

Laiweeschu beedribas beedri maksahs to paschu, to Pawafaras beedri. Biletis ir dabujamas pee tatra preefschneeta Sarklandaugawa un swehtdeenu Rihgä Lotw. beedribas nama.

Robrauhschana no Sarklandaugawas pulstien Zwds un no Rihgas pulsti. 3. no rihia ar estra zugu. 2 Preefschneejiba.

Krohau-isrenteschana.

Witebftas gubernija, 15 werstes no dshlsezela slanzijas Driffa ir 12 krohgi uf lahdeem 12 gadeem is-rentejami. Kolonistiem jeb Laiweeschueem ir preefsch-rohla. Klachtas sinas dabujamas pee Hugo J. Kaull Rihgä, leela Smiltschu-eela N 36.

Baufta.

Weena smehte teel isrenteta uf 3 jeb 6 gadi, sinahi war dabuht pee Bauftas polizejas tunga Hensel.

Daibes muischä, Straupes draudse, muischas-feme daschada leelumä isrentejama. Tuwasas sinas pee muischas waldischanas.

Gelfsch Herkmuischas pufmuischas pee Wez-Salazes basnizas, teel no Jurgeem f. g. femes-gabali masas dasas isrenteti. Klachtas sinas pee tahs muischas rentestunga.

Labas drufku bruhketas diwjuhgu lamas (pawifam suhrmaneem derigas) ir lehti pahrohdamas Widesemes eebraufschana Pechterburgas Ahr-Rihgä, Kalku-eela N 8.

Jaune bohde.

M. Krona

ahdu-, wilnu- u. dshlss-bohde

Suworowa-eelä Komkina nama, peedahwa wisas eefsch- un ahfemes ahdu prezes, wisas materialus un amata rihtus preefsch turpnee-teem un fedlineeteem, firgu-rihtus, wilnu, dshlss un t. pr. par lehtatahm zenahm.

Weena jauna mahja no brusehm buhweta teel pahrohta; war meldeetes jauna eela N 104, pee bohneela.

No Schjesmuischas rentestunga teel

bishukohfi ar bitehm

pahrohti.

Wifadus labus teschas- un jeenas-pulstienus, pulstienu-kehdes, atsehgas u. t. pr. teel lehti pahrohti, ta ari wifadi pulstenti, labi, stipri un lehti fataifti no

W. Rosenthal,

pulstienu taiftitaja meistara, Schuknu-eela N 2, 1 trepi augsti. Galwochana uf 2 gadeem.

A. Herzfelda kantohris

Rihgä, Wehwert-eela N 13 pee leeleem linu-swareem, makta to labako zenu par ausahm, meescheem, rudseem, firnu fehlahm un apshla treetnu apbeeneschamu.

Sausi leetas kohki,

planti, dehti, kluttschi teel pahrohti Kahrku muischä (Karlshof) netablu no Selgawas dshlsezela slanzijas Ringenes (Mingen).

Labi angoschas puku- un faku-dahrsu fehklas un labi dibghofshi lauta firni ir dabujami pee

J. Haase,

Rohmuischä.

1874ta gada

labakohs Baireeschu

apinus

lehti pahrohd

J. G. Jahrbach,

Schuknu-eela N 5.

Labus Braunshweigas 1870ta gada

apinus

pahrohd lehti no sehgera

Ed. Sturg un beedris, masä Pehninu-eela N 10.

Pinu- un pakulu-dshijas

wifds numurds teel pahrohti

B. Eugen Schnakenburga

kantohri Rihgä,

leela Pils-eela N 1, preti birschas namam.

No polizejas atwehlehts.

Zaur tumfibu pee gaismas.

(Statess № 2.)

III. Krahpfchanahs.

Kad ohtrā rihtā lords Anmentahls bij apgehrbees un ar fawu brahli pee brohfasta-galda fehdeja, tad winfch masu fud-raba pulksteniti panehmis skandinaja, lai wezais pils ustraugs eenahktu. Winfch pawehleja tam, lai Arturu eesauzoht.

„Nu dštrdesim, waj tu tik par daudf nebuhsē zerejis, Tohm,“ winfch fazija. „Man bail, ka tas puika nepretojabs.“

„Par tam naw ko bihteēs,“ grafs brahli meerinaja. „Tik man schehl, ka man Arturs tew tik ahtri ja-atrauj, jo dari-fchanu dehl man wehl schodeen atpafal us mahjahm jabrauz un labprahit jau preefch pufdeenas zelā dohtohs.“

„Jo ahtrati, jo labaki,“ lords Anmentahls atbildeja, „bet tik tad, kad tew Arturs lihds brauz. Lai gan es noschehloju, ka tew tik ahtri no manis jafchirahs, bet tas puika ir groh-figs, kā wehja-karogs, un kad nu winfch reis pee labas ap-nemfchanahs peekehrees, tad newaijaga kaweteēs. Winfch nahf, es jau dširdu wina sohtus.“

Lords Anmentahls nebij wis wihleēs. Arturs ar lihgfmu waigu sahle eenahza un fawam onkulim tuwojahs, kas rohkas winam preti issteepa. Tik ar pufazi winfch us tehwu pafkattijabs.

„Nu, onkuli, kad laidifim watā?“ winfch fazija. „Es efmu katrā stunda gataws Anmentahla pili atstahit, jo man fche nekās wairs nepatihf. Tu jau tam preti ne-efi, tehwi, ka fawam onkulim lihds brauzu?“

„Nē, tas man it gaušchi patihf, Artur,“ lords Anmentahls fazija. „Es lohti preezajohs par tawu labu apnemfchanohs, un zeru, ka tai labi augli preefch tewis netruhks. Waj tas pateēfi taws prahts, fawam onkulim lihds braukt, gohdigam palikt un ufzihitigi mahziteēs?“

„Ja, finams, tehwi, es ar preektu un patifchānu wifu dari-fchu, ko onkulis wehlejeēs,“ puika labfirdigi fazija.

„Itu, Deews lai tewi fwehti,“ lords Anmentahls ar atweeg-linatu firdi fazija. „Un tew, brahl, pateittees, man peetruhst wahrdu. Kad tu beidsjamo reisi pee manis biji, tad tew mani fchetri ahbotainee fchimehē lohti patika. Luhdsu peenem tohs kā masu pateizibas dahwaninu.“

„Par daudf, brahl, par daudf,“ grafs ar leekuligu laipnibu atbildeja. „Tas man leelu preektu dara, ka tu fawu ufzizibu man dahwini, fawu weenigu dehlu manā finā atdohdams.“

Bet, ka jau faziju, jasteidjabs, un es wehletohs, ka Arturs, jē tik ween ahtri eespehjams uf aibrāufchānu fatāiftohs.“

„Behz kahdas stundas wijs war jau gataws buht,“ lords Anmentahls fazija. „Wezais Franzis lai Artura leetas eepafa, un tu, Artur, wari tam fazihit, ko tu ihpafchi lihds nemi.“

„Tas ir brangi,“ Arturs atbildeja, „jo ahtrati aiseijam, jo leelaks mans preeks. Gan es Franzi peespeedifchu pafteigtees.“ Winfch aifstrehja pa durwim ahtrā un atstahja abus brahtus weentus pajchus istabā.

„Wina mihlejtiba pret mani ari naw leela,“ lords Anmentahls fazija nopuhdameēs, kad Arturs durwis ar trohlfni peetrahwa. „Winfch nejuht nekahdu schehlumu fawu wezo, flimo tehwi atstahdams!“

„Renofkumiti pahit to, mihlais brahl,“ grafs atbildeja meerinadams un drohfhinadams. „Zahda jau behrmu daba; kad

tee ko jauna eedohmajufchi, tad ari wezu tuhliit aifmirft. Behz pahri gadeem, finams, buhs zitadi. Bataujees uf tam.“

„Behz pahri gadeem, — fur tad es buhschu?“ lords Anmentahls nofkumis fazija. „Man ir, it kā waj manai dših-wibai gals wairs nebuhtu tahlu. Apfohleēs, brahl, ka behz manas nahwes Arturu tad pee fewis ufnefji.“

„Atmet tahdas tumfchas dohmas, brahl,“ grafs fmeedameēs fazija. „Tu wehl daudf preezigns un laimigns gadus peedšihwofji. Bet kad tas tā pateēfi gaditohs, ka Arturam reis manas palihdsibas un padohma wajadsetu, tad jau finams, par winu gahdafchu. Tamdeht tu wari pilnigi apmeerinātees.“

„Ar fcho apfohlfchānu tu mani lohti eepreezina,“ lords Anmentahls firdi aifgrahbts fazija. „Mana laulata draudfene, tu jau fini, winu nemihle un kas jits wianu mihletu, kā tu. Es pateizu tew par tawu apfohlfchānu, Tohm. Un nu, — waj ar fini, jē par gadu tew jamafja, fur tu Arturu nodohfi?“

„Staidri to newaru fazihit,“ grafs fazija. „Drufzin dahrgi gan buhs, bet preefch tawas bagatibas tas nemas naw minams.“

„Nē, nē brahl, un kad ari tuhftohsch mahzinas par gadu mafja,“ lords Anmentahls fazija. „Taba audfinafchāna ir preefch Artura tā wajadfigala leeta.“

Tē Arturs eenahza ar to finu, ka wijs efoht uf braufchānu fatāifhts. Grafs peezehlahs no fawa brahla atwaditeēs.

„Dšihwo wefels, Kahrli,“ winfch fazija. „Es gahdafchu, ka tew drihs par Arturu fina tiks, un bef tam, jits drihs tik-ween eespehjams buhs, tewi atkal apmeklefchu. Lihds tam — dšihwo wefels!“

Lords Anmentahls ppeeda firfntigi winam rohku, un wehl reis fawu pateizibu isfeizis pee Artura greefahs fazidams:

„Deews lai tewi farga un fglaba, mans dehl. „Nahz fchurp un nofkuphti mani.“

Arturs palkaufija. Winfch ppeeda fawas luhpas pee tehwa bahleem, nodilufcheem waigeem, un ar Deewu fazijis, sehfdams pee onkula aifstrehja.

„Ahtri, onkuli, ahtri, firgi jau gaida,“ winfch fajuza un onkula rohku fakehris to pee durwim wilka.

Behdigi lords Anmentahls tam pafal nofkattijabs. Pils durwis nofkandseja un Arturs bij uf muhschu no fawa tehwa fchfirts, no tā weeniga, kas wianu ufzizigi mihleja. „Nē, kad winfch fawa nahkofchu laiku buhtu warejis redseht! Ar bai-lehm un fchāufchalāhm winfch buhtu no fawa onkula roh-kahm watā rahweēs, jo ko winfch par fawu labako draugu eeraudfija, tas bij wina fihwakais eenaidneeks. Wehl winfch nekahdu flittumu nemanija. Ufzigis winfch tās jau gaidi-dams wahgōs eelehza, furi tuhliit pahit pils pagalmu aifri-poja un atfchlehra to no fawas dšihwes laines, meera un preeka.“

Grafs Tohms Lowels eefahkumā fawu ihsto nodohmu pret Arturu ne-istrāhdija, bet palika arweemi tas pats mihligais onkulis, kamehr zaur fawas wezas, firmas pils tumfcheem wahr-teem eebrauzā. Arturam to tumfchu welwi apluhfojoht, auffsē drebuli pahfstrehja.

„Waj tē tu dšihwo, onkuli?“ winfch fazija no rateem is-fahpdams un to mafo, ar wezāhm ehtāhm aprohbefchotu pils pagalmu apfkattidameēs. „Es dohmaju, ka pee tewis daudf fmulaki buhs. Pee mums, Anmentahla pili, ir daudf jaufaki!“

„Gan tew ir tē ar laiku patiks, mihlais dehl,“ grafs fa-

zija, Artura waigu mihligi glaudidams. „Nahz til eefſchâ tur tu wiſu zitadi atradiſi.“

Winſch panehma ſehnu pee rohkâs un pa kahdahm riiki greeſtahm afmîna trepehm kahpdams, weda to uf ſawu dſihwojamu iſtabu. Arturs bija pahrawarejis tahs ſchauſmas, kâs to pils pagalmâ eebrauzoht ſagrahba, un labpraht graſam klauſija. Pili winam gar druſku labati patika, ka apalſchâ pils pagalmâ. Winſch apluhloja tahs daſchadas bildes pee ſee-nahm, un tahs ſmulas brunas, kâs ſchur tur gar ſeenahm karajahs.

Pa to laiku graſs ar ſawu lambara-ſulaini ſlepeni klufeem wahrdeem ſawâ ſtarpâ ſarunajahs, un kad Zahnis bij aiſgahjis, tad winſch pee ſawa brahla dehla peegahjis, to tâ uſrunaja:

„Nu, kâ tew ſchê patihſt?“

„Ne kâs nekait, tâ puſlihds,“ ſehns augſtprahtigi atbildeja. „Bet Anmentahla pils ir tatſchu ſkaiſtaka. It ilgi jaw gan tē nepaliſſchu un labpraht tuhliſt uf mahju dohtoſs, kad til tee breeſchi nebuhtu, no kureem tu man ſtahſtiji, onkuli. Nahdi man tohs ſchigli!“

„Nu, pazetees wehl til maſu druſzin,“ graſs ſazija. „Tuhliſt tu tohs redſeſi, Zahnis jaw nogahja liſt tohs eejuhgt. Behz kahdahm pahri minutehm buhs eejuhgti.“

„Bet es negribu gaidiht,“ Arturs ſtuhrgalwigi eebrehzajs, ſawu kahju pee grihdas peeſpehdams. „Tuhliſt wed mani pee teem breeſcheem! Tu man to apſohliji!“

Graſs paſkatiajahs uf niſigo ſehnu ar bahrgahm azim, kuras eeraugoht Arturs ſabihjahs.

„Tu ne-eſi wairs mans labais, bet lamais onkulis!“ winſch ſkani iſſauza. „Laid mani prohjam! Es neſpehju wairs ilgaki tē palift, es gribu uf mahjahm pee ſawa tehwa tiſt Anmentahla pili!“

„Pazetees wehl til maſu brihtianu,“ graſs atkal mihligi ſazija. „Zahnis tuhliſt atrahſt, un tad eeſim pee teem breeſcheem. Redſi, winſch jau klahſt“ — graſs teiza, un tai paſchâ azumirkli durwis tika atdaritas un Zahnis ſawam tungam ar azim ſihmi dohdams, uf ſlehlſchua parahdijajs. Tagad nahz man lihds, mihlais Artur, tu ſawu preeku dabuſi.“

Arturam pirmas duſmas bija ſuduſchâs un winſch labprahtigi pee ſawa onkula rohkâs peekehrajs.

„Gij tu pa preeſchu,“ graſs uf ſawu ſulaini ſazija.

Wiſi trihs no pils ſables iſgahjuſchi, pa kahdu ſchauru, tumſchu gangi nonahza pee kahdahm trepehm, kâs eefſch ſemes weda un iſſkatiajahs, it kâ tē reti jeb nekad zilwela kahja nebuhtu ſtaigajuſe.

„Tawa pils ir gauſchi neſmuka, onkuli,“ Artur pa gangi eedams ſazija, — „tē ir til aukſts un mitrs gaiſs, kâ man pateſi aukſts paleek.“

„Drihs tiſſim pee ſaules gaiſmas,“ graſs ſazija meerinadams.

Pa trepehm nokahpis, Zahnis atdarija kahdas ſchauras dur-tinas preeſch kahda tulſcha, tumſcha lambara, kâs ſawu gaiſmu dabuja til zaur kahdu ſchauru, augſti pee mitras ſeenas ſtahwedamu zaurumu. Trihzedams Arturs palika pee ſleekſchua ſtahwoht.

„Es tur ne-eefſchu,“ winſch ſtipri eeſauzajs, „es gribu pee teem breeſcheem eet. Kâ tu wari mani tahdâ reebigâ weetâ weſt, tu breeſmigais onkuli?“

„Deeſgan tahdas ehrmoſchanahs,“ graſs eeſauzajs ar pawiſam zitadu baſſi, tâ ka Arturs ſabihjees uf to ſkatiajahs. Winſch eeraudſija onkula ſakrunajajuſchohs peeri un ſwehroda-

mas azis, kâs uf wiru ar breeſmigahm duſmahm ſkatiajahs. Gij eefſchâ! Tawai pahrgalwibai ir gals, un tagad tu drihs nopraſiſi, kâs tew gaidams!“

No bailehm un duſmahm pahrunents, Arturs pilnâ kaſlâ ſahza fleegt: „Es negribu! Es negribu! Tu ne-eſi mans labais onkulis Dohms, tu eſi weens ſliſts zilwels! Es gribu prohjam pee ſawa tehwa!“

Schohs wahrdus runadams winſch nopuhlejajs, no ſawa onkula watâ tiſt un grohſijajs, lohzijajs, kâ ſutis. Bet graſs to zeeti ſakampis, bej ſchehlaſtibas tiſt ſtipri pa durwim eegrubda eefſchâ, ka Arturs lihds pat dibenam aiſtreiputoja un gandrihs bej atmanas pee ſemes pakrita. Ar mohkahm winſch atkal uſzehlahs un mehginaja ſawam onkulim garam ſpraudamees, iſ lambara iſſchmauktees; bet ari tas neiſdewahs, jo graſs ar ſawu ſulaini abi reiſâ to ſakehra un atkal zeetumâ eewilka, kura durwis Zahnis no eefſchpuſes aiſſlehdſa. Arturs jutahs ſewi ſakertu; kâ kahds iſlauſts ſtahdinſch, galwu nokahris, winſch uf kahda kohla benkiſcha apſehdahs. Tē uf reiſ winſch atkal brehza, rohkâs lauſſija un raudaja no duſmahm un iſmiſeſchanas, kamehr graſs bargi uſſauza: „Turi muti, puika! Tawa mauroſchana neſo nelihds, jo aiſ ſcheem muhreem neweens zilwels to nedſird. Man tew wehl til jaſaka, kâs tew turpmaſ gaidams. Pirms no ſchi lambara tu ahra netikſi, kamehr tu nebuſi palizis pilnigi lehns un paklauſigs katrai manai pawehlei. Pee ſawa tehwa tu nekad wairs netikſi, wiſâ ſawâ muhſchâ nekad Anmentahla pili wairs neredſeſi. No ſchihſ deenas tewi wairs neſauks Arturu, bet Zahni Schmitt, un wai tew! kad tu uſdrohſchinatohs reiſ ſawâ dſihwibas laika, noſauktees par lorda Anmentahla dehlu. Es tew dohdu trihs deenas laika, par ſawu jaunu wahrdu pahrdohmaht un to ſew galwâ eekalt. Uſ atkalredſeſchanohs!“

Graſs ar ſawu ſulaini no zeetuma iſgahja. Smagas durwis aiſwehrahs. Arturs ſehdeja kâ apſtulbohts ſawâ zeetumâ un neſpehja ilgi ſcho breeſmigo krahpſchanu iſpraſt, kura wina onkulis to til gudri bij eewihlis.

IV. Dſilâ tumſibâ.

Labs laiks pagahja, kamehr Arturs atkal kant zil no ſatreekſchanas atjehdsahs. Wina liktena jeb dſihwes mainoſchanahs notika tiſt peepeſchi, tiſt negaidami, un bij tiſt leeliſka, ka pateſi ari wehl ſtipraſu garu buhtu ſatreekuſe. Breeſch kahdahm ſtundahm wehl ſawâ tehwa pili ne no weena nebihdamees, kō ween tiſt pats gribeja, to darija, un tagad bej palihdsibas, no wiſas paſaules atſtahts, niſinahſt zeetumeeks, peewilts un peeſtrahpts no ſawa tuwaka radineeka, warbuht no ta weeniga zilwela, kuru winſch wehl bija mihlejis, un kam winſch ſawu pilnigu uſtizibu bij dahwinajis, kâ breeſmigi winſch no ſchi wihra bij peewilts! Wiſa mihleſtiba un draudſiba, kō tas winam parahdijis, bij tikween bijuſe ahriſa, ſikai leekuliba, lai waretu winu tehwan atraut un ſchini zaurumâ eegrubſt. Winſch jutahs ſewi pawiſam ſatreektu un iſahrditu, it kâ waj bahrgs pehrkona ſpehreens paſchâ jaulâ laika to pee ſemes buhtu ſpehris.

Beidſoht winſch atrada druſzin atweeglinajchanu aſaras, kâs tagad aumatu aumalahm tam pahrawageem noriteja; nekad wehl tiſt ruhktas aſaras winſch nebij lehjis. No iſbailehm un ſahpehm winſch waimanaja un rohkâs gandrihs jehlas noberſeja. Tad atkal kâ traks peepeſchi uſlehza un pa zeetumu

aplahrt ftraidija, it kà kahds fakerts putninsch, kas baitu pilns gar buhrina restehm ftraididams welti isspruht mefle. Winsch grubstija aisslehgats durwis un luhfoja ar kahjahm tahs isspahrdiht; winsch ftrahpejachs gar seenu, griededams pee ta pirmit mineta zauruma usrahptes un pa to ahra issprau- ftees, bet wifs bij par welti. Nu winsch brehza un waima- naja pehz fawa tehwa, pehz Grantscha, ta weza pils usrauga, pehz fawa tehwa fulaineem, kurns winsch daudfreis fawà behr- nischligà pahrgalwibà bij niginajis; tomehr neweens neatbildeja.

Kad nu Arturam tà pilnà faklã fleedscht spehka fahka pee- truhkt, tad winsch fahka luhgt. Winsch nometahs pee dur- wim us zelem un ar gaudodamu balsi fawu neschehligu on- kul; luhdsã, lai winu ahra laistu un pee tehwa atpakal fuh- titu; winsch buhshocht it labs un gohdigs buht, un pat to wifumasako pretibu wairs nerahdiht. Ari tas bij par welti! Grabs winu nedfirdeja, un kad ari winsch to buhtu dsirdejis, tad tomehr ta nabaga behrna luhgshana neubtu eespehshas wina zeetu firdi us apschelshchanohs lohziht.

Kad nu Arturs jau it ilgi bij raudajis, waimanajis, fleedsis un luhdsis, tad kà lausts un noguris, winsch us ta kohla ben- kishã pakrita un gandrihs kà bes atmanas buhdams meegã eelaidahs. Kad winsch attal pamohdahs, tad jaw bij nakts; neweens gaismas starinsch pa to schauro zeetuma lohdsinu wairs ne-eespeedahs. Winsch waimanaja un raudaja no jauna, lihds attal meegs pahr winu apschelshjachs un wina azis lehni aisslehdja. Jauks fapnis winu fawã flehpi eenehma. Winsch bij attal fawã dsimtenẽ pahrnahjis un bija pee fawa tehwa, kas winu firsnigi stuhstija; winsch sohlijahs to nekad wairs ne-attahst, un winam nekad, ne weenreis wairs firdehtus un behdas nedariht. Winsch nu gan atskahrtã, ka pagahshã laikã bijis stuhrgalwigs un fawam tehwan arweenu pretineeks un tagad meegã to noscheloja; bet — Deewanschehl par wehlu! Wina grubts listenis, wina dsihwes-fkohla bij fahshes, un winsch newareja wis nogist, zil dauds grubtibas nahshes laiks winam wehl atnesihẽ.

Arturs nebij neubtu no launas dabas, winam nebij wis flitta firds, bet til labas audshinshanas truhkums bij winu pamafam par tahdu padarijis, kahds winsch tagad bija palizis: stuhrgalwigs, nerahtns un neklausigs behrns.

Wina fahpes un zeeshanas bij leelas, ne-issakami leelas, kad ohtrã rihã deenai austohst attal atmohdahs, un fawa mihla tehwa rohlu weetã attal atradahs stary teem pascheem tschet- reem tumshcheem, aufsteem zeetuma muhreem, kas winu no fa- was agrafajas laimes un no wifas pasaulẽ schlihra. Al, kà wakar wifs bija zitadi bijis! Wifs, wifs, winam bij da- bujams, ko til ween bagatiba wirs semes spehj pasneegt. Ne- weena wehleschanahs ne-atradahs, ko winsch azumirkli neubtu redsejis peepilditu, — winsch bij tilpat kã lungs un paweh- letajs fawã lepnã pili, lungs un pawehletajs pahr leelu pulku fulainu, kas katrai wina pawehlei paklausija, preeshã katras wina usfauhschanas lohziyahs. Un schodeen? Schodeen winsch bij nabags, bes palihga atstahts zeetumneeks, bes kahda glahbeja, neschehliga zeetuma usrauga warã nobohs.

Zeets kohla benkirts bij wina gutu-weeta bijuse, neweena rohla neissteepahs winam palihdseht; winsch, kas zittahrt kat- ram pawehleja, nebij tagad ne pats par fewi wairs lungs. Pateesi, ta bij gan grubta dsihwes ismainishchanahs, kas to na- baga Arturu til peepehshi fatreeza.

Winsch nefur neredseja glahshchanu, nefur palihdsibu, tas

nabaga sehns un arweenu tam karsta asaru straume no jauna pahr waigeem tejeja. Weidsoht winam eeschahwahs prahã kahdas dohmas, kas wina dsilai behdu tumshbai masu gaismas starinu dahwinaja.

„Kad ar neweens mani ne-atminetu, neweens pehz manis neprasitu, tad tatschu weens to darihs, mans tehws!“

Arturs no fawa benkisha lihghms uslehdams eesauzahs. „Pagaidi, tu wiltigais onkuli! tehws mani no tawahm rohlahm ispestihẽ un tewi par to bahrgi nosohdihs. Til ilgi winsch pehz manis prasihẽ, klausinahs un meklehs, kamehr mani at- radihẽ; un tad wai tew, onkuli Tohm! Al mihlais tehtihẽ, palihdsi, palihdsi! Al zil tohti es tewi miblehshu, kad tu man manas zeetuma durwis atshelghsi!“

Sinams, Arturs par to preezadamees nesinaja wis, ar kahdu deki wina ontulis fawu blehdibu bij pahrlahjis. Winsch til nu smehjahs un gawileja, jo ta ispestishana no zeetuma un ta breefniga wiltneeka, wina onkula sohdiha, til neschahbigi un flaidri, kã pate spohsha faule tam azis spihdeja. Kad pehz kahda brihtina zeetuma durwis atwehrahs un grabs Lo- wels no fawa lambara-fulaina pawadihts tam eenahza, tad Arturs bes behdahm, preezigs un lihghms tohs usluhloja, ka tee par tahdu wina istureschanohs ihsti fatruhlahs.

„Ha, Jahn Schmitt, tu israhdees ar fawu listeni jau it labã fatizibã esohs,“ grabs fazija. „Tas ir prahitigi darihts, puish, un turklahst ari tas labalais, ko tu preeeshã fawas pa- shã lablahshchanahs wari dariht.“

„Drihs, drihs tu mani wairs nefauhsi par Jahni Schmitt, onkuli,“ Arturs atbildeja glushchi un stipri pahreeshinadamees. „Es nebihstohs wairs no tewis, un tew buhs ruhkti tas ja- noschelo, ko tu man darijis! Til pazeeshchanu, druzjin pa- zeeeshchanu! Tas zeetums, kura tu wahrgsi, buhs dauds dsitaks un breefnigaks, ne kã schis, kur tu mani eewihlis un eeshelhdis esi. Til druzjin wehl pazeeshchanas wajaga!“

Grabs usskatija brihnodamees fawu lambara-fulaini.

„Kas tam puikam notizis?“ winsch fazija. „Es dohmaju winu dusmas un ismishshanaã atrast, un winsch ir neween preezigs, bet turklahst wehl mani beedinahst proht. Waj tu ne-esi traks palizis, puish?“

„Leekahs, ka winam tahs peepeeshas isbailes druzjin gan galwu jagrohshjushas,“ lambara-fulainis smeedamees fazija.

„Bet gan winsch drihs attal zitadi runahs.“

(Us preeeshu wehl.)

S i h t u m i.

„Ko juhs darat ar gohwim, kad tahs wezas palihshas un peenu wairs nedohd?“ kã kahda pilsfatneeze jautaja semneezei. „Tas ir weegli fakams,“ tà semneeze atbildeja, „tad mehẽ tahs nobarojam un pahredohtam par wehrshcheem.“

Kahds jauns pahris bija faprezejees. Wihrs bija aismirshs, preeeshã kahsham pehz bruhtes puhra prahit un ohtrã rihã pehz kahsham jauna feewina fawam wihram raudadama fazija, ka winai puhra ne-esohst. Wihrs, fawu feewu mihli aplamp- dams, fazija fehri nopuhshdamees: „Nu dohmasim tad, ka weens ohtru esam no mihlestibas prezejushchi.“

Grandi un feedi.

Semneeks un muischneeks.

Muhju gadu simtenim jahkoht kahda Wahzu kchnina walsti notikahs, ka semneeks palika par muischneeku un muischneeks par semneeku. Tas bija ta:

Breelfch kahdeem 70 gadeem sawa muischâ dshwoja muischneeks ar sawu jauno leelmahti. Deews wineem dahwinaja dehliu un preelfch ta tika peenemta semneeze par emmu, kurai tif pat wezs dehlinfch bija; bet emmai bija aisleegts, sawu behrnianu pili list atnest. Kahda deenâ, kad lungi bija isbraukufchi, emma newareja nozeestees, sawu behrnu nelikdama us pili atnest; jo ilgofchanahs mahtes firdi bija fagrahbufe, ta ka wina lungu pawehli pahrfahpa.

Kad behrninifch tika atnestis un emma labu laiku ar sawu dehliu bija ispreezajufehs, tad winai us reis newilohht prahta eefchahwahs, ka gan winas dehlinfch isflakitohs, kad tam apgehrbtu jaunfundfina lepnas drehbes. Dohmahts, padarihts: wina puifemu tihri nomafga un to apgehrbj.

Jaunkundfina drehbes gehrbees semneeku behrninifch isflati-jahs pats nu ta jaunfundfinifch un preeziga mahte nesinaja no lihgfimibas tur dehtees, ta ka wina ilgi kawejahs sawam behrnam jaunfundfina drehbes nogehrbt. Te us reis wina isdfird ratu rihsbeschauu, lungi pee leewenehm peebrauz; no bai-lem emma nestin ko dariht, jo laiks bija par ihfu, sawam behrnam jaunfundfinu drehbes nogehrbt un jaunfundfinam tahs usgehrbt. Ko lai nu dara? Mhtrumâ wina panem leelkunga behrninu, to sawa behrna windelès eetinufe nodohd to tai feewinai, kas winas behrnu bija atnefufe, un feewinu islaifch pa pakafas durwin. Til ko tas notizis, te leelmahte eenahl un steidjahs pee sawa dehliu; to us sawahm rohlahm panehmufe nihli fluhpsta, pahrmainifchanu nepamanidama, un ta bija palizis emmas dehlinfch par muischneeku un leelkunga dehlinfch par semneeku.

Gadi pagahja un neweens zilweks no pahrmainifchanas neko nesinaja, ka tikai emma.

Jaunais leelkungs I. (prohti emmas ihstais dehl) skohlas mahzibu beidsis eestahjahs kara-deenasta un palika par majohru. Kad wezais leelkungs mira, tad winfch mantoja diwi muifchas, apprezehs un kad wina dehli til leeli bija isaugufchi, ka wareja wirfneeka skohla eestahtees, tad winfch tohs tur nodewa, lai us kara-deenastu mahziba fatajahs.

Turpretim ihstais leelkunga dehl, ko katrs par emmas dehlu tureja, isauga par semneeku un bija kreetns wihrs. Bija few eegahdajis grunti, tad apprezehs un par pahrtikufchu wihru palizis, ta ka winfch sawus behrnus wareja list labi isfkohloht.

Wineta emma neweenam nebija teikufe, ka wina behrnus pahrmainijufe; bet kad wina us mirfchanas gultu guleja, tad winai firds apfinafchanahs atmohdahs un wina sawam bikts-tehwam isteiza, ka I. leelkungs efoht winas dehl un tas semneeks, ko par sawu dehlu usaudsejufe, efoht leelkunga dehl. Wandis to sinahl dabijufchi, galwas lauffja, jautadami: „Ka te teefu isfchlirs, fur nu atradihs Salamani, kas pratihs tajnu teefu spreedt?“ Un tas Salamans atradahs, pats kchninifch teefu spreda. Winfch fazija:

„Tu majohrs, kas efi dsimis semneeks, paleezi majohrs un leelkungs, bet atdohdi semneekam, kas nu ari ir leelkungs,

wina abas tehwa muifchas; par to es tew dahwinaju tif un tif dauds tuhftofchu dahlderu, tapehz ka efi mans ufizams deenastneeks.“

Un ta kchninifch bija spreedis, ta ari notika.

Neapdoymiga derefchana.

Villes pilsfehâ (Franzija) kahds kurneeks leelijahs, ka warohht dshwu peli noriht, un fadereja us kahdu naudas sumu, ka to isdarifchoht. Bagahdaja dshwu peli un kurneeks to tajfjahs noriht, bet rijohht winam pele rikli eefpruhda. Winam peemetahs frampji un no pahrlaekahm fahpehm mohzihts winfch buhtu sawus lohjektus fadaufijis, ja winu nebuhtu fahfufchi. Gan raudfija winam palihdfeh, bet tas ne-isdewahs. Trihs stundas breefmigi mohzijeos winfch sawu dshwibu islaida.

Krokodili par waktneekem.

Holandeeschu waldbai ir us Sawas falas zeetumi, fur leeli laundari, ihpafchi politikas noseedsneeki teel eelitti. Nu brijfcheem notikahs, ka daschs noseedsneeks no zeetuma isfpruzis, isbehga. Holandeeschu waldbiba tagad us tahdahm dohmahm nahkufe: ap zeetumeem ir leeli grahwji, kas ar uhderi pilditi, ta ka zeetumneekam isbehgoht pa grahwi pahri japeld. Schinis grahwjos wina nu lifufe elaisf krokodilus, un zeetumneeki, no krokodileem bihdamees, wairs neisbehgoht, jo krokodili katra zeetumneeku faplehtu, kas zaur zeetuma grahwi peldefu.

Tehwijai.

Tehwija tu mihla, jaula,
Gruhtiba tew kalpoju;
Buhfchu taws, tu smehta, dahrga!
Lihds pat beids' mu stundinu.

Dascham agri un ir wehlu
Dewi med' un meefliu,
Gan tu daschu sawu dehlu
Dhsol' trohaem pufchotu!

Chrschlu krohni man tu fneedfi,
Rohtu wifu dahrgatu;
Man us galwu tu to speedi,
Ta ta nastu smagatu.

Gan tas smags bet jauls, to speefchu
Sew us galwas peletas,
Un tad funi reij, to zeefchu,
Netruhht man ir zeribas.

Sauni spehti manim rohдах,
Afnis pluhst ta jauniba;
Dseijas gars — un dseemas dohdahs
Atjaunota wasara.

Neeks til wifs, to fcheitan zeefchu,
Ihfu semes laizinu;
Kad es tawa flehpi eefchu,
Al! zil falbi fnaufichu.

Atbildebams redaktehrs Ernst Plates.

No jensures atwehlehts. Nihga 24. Januari 1875.